

Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)

(les 03 – 5des)

1

Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)

1. Voor het Congres van Wenen

a. Rond 1750: het Ancien Regime komt ten einde

=> Enkele kenmerken van het Ancien Regime:

- > Geen politieke macht voor burgerij
- > Politieke macht bij adel en clerus
- > Gewoonterecht
  - > Geen scheiding der machten
  - > Absolute monarchie

2

Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)

=> Voorbeeld van absolute monarch: Louis XIV (1643-1715)

- > Frankrijk
- > De Zonnekoning
- > Paleis van Versailles

3

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

sint-rita

4

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

b. De verlichting

- => De Verlichting lag aan de basis van de kanteling
- => Enkele kenmerken:
  - > Rede
  - > Wetenschap
  - > Scheiding kerk en staat
  - > Afwijzing van door god gegeven macht aan bv. de koning
  - > Afwijzing van de privileges van de adel
  - > ...

sint-rita

5

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

- => Burgerij stelde zich kritisch en vrijer op
- => De Kerk verloor op cultureel vlak haar dominantie
- => Verlichte economische ideeën stimuleerden de economie en de industrialisatie

Montesquieu   Voltaire   John Locke

sint-rita

6

Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)

- => De West-Europese landbouwsamenlevingen evolueerden naar industriële samenlevingen
- => Een klasse van ondernemers ontstaat
- => Verlichte politieke ideeën leidden tot revoluties
- => Franse Revolutie in 1789

7

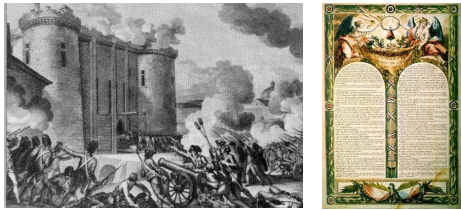

Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)

c. De Franse Revolutie

- => Bestorming van de Bastille (14 juli 1789)
- => Verklaring van de Rechten van de Mens en de Burger (1789)

8

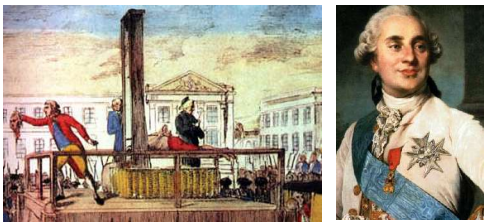

Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)

- => Frankrijk wordt een republiek
- => Koning Lodewijk XVI wordt onthoofd in 1793

Beeldfragment 03-01 – Documentaire over de Franse Revolutie

9

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

d. Napoleon

- > Napoleon Bonaparte leefde van 1769 tot 1821
- > Geboren op Corsica
- > Generaal in het Franse leger
- > 1m 67 groot

sint-rita

10

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

- => 1799: eerste consul van Frankrijk
- => 1804: keizer van Frankrijk
- => Frankrijk veroverd grote delen van Europa (ook onze streken)
- => 1812: mislukte Russische veldtocht

Beeldfragment 03-02: Documentaire over Napoleon en Rusland

- => Napoleon wordt in het nauw gedreven en moet Frankrijk verdedigen
- => Napoleon wordt verslagen

sint-rita

11

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

- => 1814: Napoleon wordt verbannen
- => 1815: Napoleon keert terug
- => 1815: Napoleon verliest de slag bij Waterloo

Napoleon wordt opnieuw verbannen

Beeldfragment 03-03: De slag bij Waterloo, het einde van Napoleon

sint-rita

12

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

2. Het Congres van Wenen

=> Congres van de overwinnaars van Napoleon bij Waterloo

- > Groot-Britannië
- > Oostenrijk
- > Pruisen
- > Rusland

=> Op de agenda:

- Herstel van het Ancien Regime
- Hertekening van Europa

=> Dit congres betekende het einde van de Franse Revolutie

sint-rita

13

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

sint-rita

14

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

=> Hertekening van Europa in 1815

Frankrijk op hoogtepunt (voor 1815)

sint-rita

15

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

Europa na 1815 (het Congres van Wenen)

sint-rita

16

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

=> Detail: Beethoven bracht zijn 7de Symfonie op het Congres van Wenen

Beeldfragment 03-04 – Beethoven, 7de Symfonie

Beeldfragment 03-05 – Beethoven, 9de Symfonie

sint-rita

17

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

3. Na 1815: traditie en vernieuwing

=> De 19de eeuw: tussen vernieuwing en traditie

a. Cultuur

=> Onder invloed van de verlichting
 => Kunstenaars zochten naar rationele opbouw van hun werk
 => De invloed van de kerk verminderde

Maar:

=> De kerk ging in het offensief
 => Niet alle kunstenaars geloofden in de rede
 => De romantici keerden terug naar de natuur

sint-rita

18

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

Caspar David Friedrich, Wandeter above the sea of fog

sint-rita

19

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

b. Wetenschap

- => Onder invloed van de verlichting
- => Wetenschappers doen vele nieuwe ontdekkingen
- => Veel nieuwe uitvindingen

sint-rita

20

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

c. Economie

- => Industrialisatie gaat verder
- => Meer fabrieken
- => Sneller transport (bv. Suez-kanaal in 1869)
- => Drukkere steden

Beeldfragment 03-06 – Van het platteland naar de stad

Maar:

- => Industrialisatie beperkt zich vooral tot Europa
- => In 2de helft van de 19de eeuw ook VS en Japan
- => Geen grote veranderingen in de landbouw

sint-rita

21

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

sint-rita

22

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

d. Politiek

- => Liberale revoluties (bv. Frankrijk in 1830)
- => Nationale revoluties (bv. België in 1830)
- => Burgers en volkeren streven naar meer vrijheid

Beeldfragment 03-07 – Revolutie en woelige tijden in Frankrijk

Maar:

- => Tot aan WO 1 nog steeds absolutistische regimes

sint-rita

23

---

geschiedenis **Het Congres van Wenen hertekent Europa (1815)**

e. Sociaal

- => Standenmaatschappij verdwijnt
- => Klassenmaatschappij komt op
- => Geld bepaalt het aanzien, niet de afkomst
- => Burgerij triomfeert

Maar:

- => Arbeiders worden verdrukt en uitgebuit

sint-rita

24

**Beethoven aan prins Karl Lichnowsky,
een van zijn opdrachtgevers, 1806**

Prins

*Wat u bent, bent u door toeval en geboorte. Wat ik
ben, ben ik door mijzelf. Er zullen nog duizenden
prinsen komen, zoals er ook al duizenden waren.
Maar er is maar één Beethoven.*
